

DEBRECENI UJSÁG

Előfizető:

Melvbent:

Vidéken:

Egy óra	28.000 K	Egy óra	48.000 K
Három óra	84.000 K	Három óra	96.000 K

Egy év szám kizárólag 1000, vasár- és ünnepnap 2000

Feloldó szerkesztő és lapkiadó:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Elő Takarékpénztár épületében.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Vass József helyettes minisztereinek a párbajmániáról, a forgalmi adóról és a munkanélküliségről.

A nemzetgyűlés egy napos ülése.

A mai napra összehívott nemzetgyűlést negyedtizenegy után nyitotta meg Székvizky Béla elnök. Az ülés megnyitása előtt már megjelentek a kuzatok és a képviselők feltűnő nagyszámú jelenléte meg. A miniszterek közül Vass József helyettes minisztereinek, Pesty Pál igazságügyminiszter, Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter és Bud János miniszter van jelen. Az elnök bejelent, hogy aug. 30-án több képviselő az október 1-ig elnapolt nemzetgyűlés összehívását kéri.

Paier Károly szólal fel, aki megindokolja a Ház összehívását. Hamut a munkanélküliségnek a háború előtti és háború utáni, valamint a legutóbbi esztendőben történt alakulására.

Azt igyekezik bizonyítani, hogy az ápr. minden ágazatában a szállítás súlyos krízist idézett elő, a növekvő munkanélküliség okát is ebben látja. Juniusától júniusig a munkanélküliek száma 10 százalékos emelkedést mutatott fel a szakszervezeti statisztika. Csúszán az építőiparban lát csökkenést a munkanélküliség terén.

Hosszasan felegetti a munkanélküliség romboló hatását az egészségügyi, szaporodási, fajtentartási, köznevelési és közbiztonság szempontjából. Azt állítja, hogy a kormány a munkanélküliség kérdését nem foglalkozik kellőképpen. Úgy látja, hogy a munkanélküliek segélyezése teljesen a szakszervezethez tartozik.

Hibáztatja a kormányt, amiért megakadályozta, hogy a munkanélküliek kivándorolhassanak. Ha a kormány gondoskodik megfelelő munkaalokról, akkor ez a kivándorlás meg fog szünni. Kifogásolja, hogy a fővárosi környéken lakó munkanélküliek nem kaphat kedvezményes vasúti jegyet, ilyen környék nincs másuttan munkanélküli nézni.

Nagyszabású akciónak igyekeznek feltüntetni a háztartozási munkálatokat. Ezen a téren csak visszajelések tapasztalhatók. A háztulajdonosok a költségvetésben nagy összegeket szerepeltetnek és ezen költségvetések révén nagy hiteleknek kaphnak. Ezen hiteleknek csak kis részét fordítják tartozásai munkálatokra. Az állami üzemek munkásainak elbocsátása növeli a munkanélküliséget. A posta másfélmilliárd értékű gépeket vásárolt külföldről, holott ezeket a gépeket itthon is el lehetett volna készíteni és ezáltal munkaalkralmat teremtetett volna.

A mai helyzet jellemzéséhez hozzátartozik az Eskütt ügy is. Ez a per évek óta igazolomban tartja az egész közvéleményt. Az ügy bírói részét nem kívánja érinteni, tisztán a kísérő jelenléteket akarja szövegni, amelyek bizonyos politikai színezettel bírnak. Az Eskütt ügy 1921-ben kezdődött azzal, hogy Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszterrel iratokat vittek el. Mint-hogy akkor közvetlenül a választások előtt állt a nemzet, ennek más célja nem lehetett, mint Nagyatádi elgáncsolása, ez azonban nem sikerült. Nagyatádi utóból miniszterre tették és az Eskütt ügy újra elintézetlen maradt. Felvették akkor egyezkedések is Eskütt Lajosnál, de ezek az egyezkedések nem voltak eredményesek úgy, hogy Eskütt Lajos utóból letartóztatják zsarolás, lopás és rágalmasz vétsége miatt.

Eskütt még a tárgyalás előtt három nappal kijelentette, hogy lesz európai botrány, itélet azonban nem lesz. A tárgyaláson Eskütt Lajos órákon keresztül nyugodtan zavartalanul sértette a legdurvább sértetésekként önmagát nagyatádi Szabó Istvánt és senki-nek egy szava sem volt az aktív miniszter védelmére. Kijelenti, hogy véleménye szerint nagyatádi Szabó István-nak semmi takarni valója nincsen. Tehát érdeke, hogy az ügy mielőbb letár-

gyaltassék. Ezért a Ház sem térhet napirendre az Eskütt ügyben történt események felett. Feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a Ház foglalkozzék a munkanélküliség kérdésével, valamint az Eskütt ügyvel is, miért is azt javasolja, hogy a Ház maradjon együtt a legközelebbi ülést holnap, 6-án tartsa meg. Ennek napirendje tüzék ki a munkanélküliség kérdését, a forgalmi adó bevezetése körül mutatkozó jelenségeket, a vagyonváltás földék értékesítésének kérdését végül a minisztereinknek az Eskütt ügyben tett nyilatkozatát.

Vihar a napirendi indítvány miatt.

Ezután az elnök napirendi indítványt tesz. Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését október 7-én tartsa meg.

Az elnök napirendi javaslatára nagy zaj tör ki az ellenzéken és számosan azt kiáltják, hogy oszlássak fel a Házat.

Az elnöknek csak nehezen sikerült a rendet helyreállítania, majd a zaj lecsillapodása után folytatja napirendi indítványát.

Javasolja, hogy az október 7-én megtartandó ülés napirendjén a fővárosi törvényjavaslat további tárgyalása szerepeljen.

Drózdny Győző a napirendhez kér szót. Magához teszi Peier Károly napirendi indítványát. Szerinte a földreform végre hajtása reudszertelenül folyik és különben is úgy látja, hogy a földbirtokreform ellen bizonyos körök hadiaratot indítottak, amellyel szembe kell szállni a Ház-nak. Hosszadalmas fejtetéskébe becsatkozik a földreform ellenségeinek támadó eszközei felől. Fejtetési során élesen támadja a nagybirtokot. Szavai gyakran vihart lénezek fel a kormányvártón és a farsvédőknek. Szóvesztési a hercegszántói földgyenyűk esetét, ahol a földreform végrehajtása körül szabálytalanságokat lát. Hibáztatja, hogy egyes bírák nem nem turik meg a került képviselőjének a földreform végrehajtásába való beavatkozását. Peier Károly napirendi indítványát fogadja el.

Rubinek István: A nemzetgyűlés összehívásának egyik indoka a munkanélküliség kérdése. Nagy részben osztriai példának a munkanélküliség kérdésében kifejtett nyilatkozat, azonban nagyon jól tudja, mintahogy a többségi párt is tudja, hogy van munkanélküliség. Kotelesége is mindenkinek mindent megtenni a munkanélküliség enyhítése érdekében. A munkanélküliség egyedüli és kizárólagos orvossága a munka, azonban a munkanélküliséget incidentálter egyetlene gy kormányintézkedéssel megoldani nem lehet. Ez annak a hatalmas programnak egy része, amelyet a kormány most hajt végre, amikor az ország gazdasági helyzetét új alapokra akarja helyezni.

Drózdny Győző viszont a földreform végrehajtását kívánja napirendre tüzni.

Kifogások a forgalmi adórendszer miatt.

Következő felszólaló Sándor Pál. — Ugyancsak a napirendhez szólal fel. Kijelenti, hogy bizik a kormány szanalási akciójában, azonban mégis megakarja tenni a maga megjegyzéseit a szanalás első négy hónapja után. A főbiztosi jelentés szerint a kiadások még mindig lényegesen nagyobbak, mint ahogy azokat a szanalás tervében kontemplálták. Az adóbevétel is alatta maradt a kontemplált összegnek. A szanalási terv meghatározott összeget irányozott elő a beruházásokra. A beruházások azonban nem történtek meg, vagyis az előirányzott összeget máris volt kénytelen a kormány felhasználni.

A nemzetgyűlés még egyszer sem jutott abba a helyzetbe, hogy betekintést nyerjen a szanalásba és az államhá-

tartás rovataiba. Azt kívánja, hogy a főbiztosi és a kormány hónapról-hónapra számoljanak be a nemzetgyűlésen a pénzügyi téren való tevékedésről. Hibáztatja a szerzőszanalat követett politikát.

Az elnök napirendi indítványát nem fogadja el, csatlakozik Peier indítványához.

A párbajörület megszüntetése.

Homonnay Tivadar a keresztény gazdasági párt nevében az elnök napirendi indítványához járul hozzá, majd szóvesztési a párbaj örületét. A honvédelmi

Vass József helyettes minisztereinek beszéde.

Vass József helyettes minisztereinek röviden kíván válaszolni az elhangzottakra. Azzal kezd, hogy a párbajmániát maga is elítéli, mert barbár szokásnak és olvannak tartja, amelyek teljesen alkalmatlanok azoknak a kérdéseknek megoldására, amelyeket egyedül szoktak felhozni a párbaj védelmére.

A büntető novella tárgyalásánál alkalmatlan a nemzetgyűlésnek arra, hogy e tekintetben a novellában foglaltakon túlnem intézkedéseket is törvénybe iktasson. Helytelennek tartja, hogy az anyag nem ismerésével a honvédelmi miniszter távollétében érdemben nyilatkozzon a szóbanforgó sorozatos párbajokról. Ezeknek a jogviszáltnak alapja egy a bíróság előtt fekvő rágalmasz per, amelyet még e hónapban tárgyalásra tüznek ki. Ezzel együtt a vele kapcsolatos kérdések is megoldást várnak.

Semmiféle különbség nincs a katonatiszti és polgári becsület között, legfeljebb annyi, hogyha a katonatiszt vét valamit az egytormán kötelező becsület ellen, a rányé a következményekben sokkal súlyosabb. Sainálna, ha az a gondolat merülne fel a közvéleményben, hogy különbség van a polgári és tiszti becsület között.

A forgalmi adó kérdésére tér át. A forgalmi adót azonnal kell törölni, a mint az adószétel ténye megtörténik. Ebben a meghatározásban logikailag benne van az, hogy az adó utólag fizetendő. A gyakorlatban minden hónapban az első és 15-e között kötött üzletek után a kincstárnak jaro és befizetendő forgalmi adó összegek 15-ig benn marad a kereskedő pénztárában aki utólag fizeti azt be. A 15-étől 30-ig lebonvolított üzletek után befizetendő összeget, mint előzetleg kívánja be az utólag fizetendő összeggel együtt a hónap 16-án livenformán az egyik a másikat kiegyenlíti.

Semmiféle törvényesítés nem történt. Az előleg kérdését különben niből tárgyalás alá vette a pénzügyminiszterrel. Legközelebb ismét rendelet jelenik meg, amely a 10-iki terminust meghosszabbítja 5-6 nappal. Ez annyit jelent, hogy a kincstárnak jaro összeg minden hónap 20-21-ig a kereskedő pénztárában marad.

Attérve a földreform kérdésre, nem mondja, hogy ezen a téren minden rendben van. Erkeznek be panaszok arról, hogy az eljárás nagyon is gyors. Ez a kérdés a kormány állandó gondoskodását képezi. Nem lehet azt állítani, hogy a kormány elakarja gáncsolni a földreformot, azt sem lehet állítani, ami különben ezzel ellentetes, hogy a kormány annyira befolyásolja az OFB-t, hogy a miniszterek a bírákat magukhoz rendelik és utasításokat adnak.

Drózdnyak e két állítása közül egyik sem felel meg a valóságnak. Ezt a kérdést nem tartja olvannak, amely miatt a nemzetgyűlésnek folytatnia kellene

Az igazságügyminiszter visszautasítja Drózdny Győző vádjait.

Pesthy Pál igazságügyminiszter szólal fel ezután és visszautasítja Drózdny Győzőnek azt a vádját, hogy az OFB amerikaiak. Százszekre érdeke kerül elbírálás alá és figyelembe kell venni azt is, hogy az ügynek többmott felét már letárgyalták. Reilektal Peier Károlynak Eskütt

miniszternek a kérdéssel kapcsolatosan tett kijelentése után mindenki azt remélte, hogy a párbajmánya csökken. Emlenkezőleg, a párbajörület nemcsak hogy nem csökkent, hanem emelkedett.

Arra kéri a kormányt, hogy mindaddig, amíg a büntető novellát le nem tárgyalják, tegyen meg mindent a fenálló törvény keretein belül a párbajörület megszüntetésére.

Ova int mindenkit attól, hogy politikát vieven be ebbe a párbajkérdésbe. A nemzetgyűlésnek ezvszesnek kell lennie e tekintetben. Kéri a kormányt, hogy hatalmi súlyával azonnal olyan intézkedéseket tegyen, amelyek a párbajmániát megszüntetik. (Helyeslés.)

ülését. A legfontosabb kérdés, amely felmerült, a munkanélküliség kérdése.

Ez nem politika, hanem gazdasági kérdés. Az a baj, hogy a háború befejezése és a forradalom lezárása után a háborús rendszer átszerveződött a gazdasági élet nem tud helyreállni, visszahelyezkedni a régi termelési alapokra.

A háború következtében hatalmas vágyonok mentek tönkre. Milliós és milliós munkást vontak ki a termelő munkából. Ez mind mint óriási negatívum jelentkezik és ennek hatását érezzük most is.

— Le a háborúval, szólnak közbe a szociáldemokraták oldaláról.

Vass: A pacifizmus abban az értelemben, hogy a háború teljesen kikapcsolódik az emberi élet történetéből, sajnós utópia. A gazdasági élet nehézségei az egész világ nehézségei, mert a termelő munkára alkalmas tőke megszámlálhatatlanul kevés. A háború következtében a mezőgazdasági terén éppen emiatt jelentkezik. Megállapítja, hogy Magyarországon bizonyos mértékig mindig volt munkanélküliség. De egyébként ez nem magyar specialitás. A legutóbbi kimutatás szerint Londonban 1,148,000 munkanélküli volt. A kormány három módon kísérelte meg a munkanélküliség enyhítését. Először hitelt nyújtott a háztulajdonosoknak arra, hogy rendbehozzák hazájukat. A 100 milliárdos hitelt néhány nap alatt tuliegyezték. Ez jelentős összeg, azonban nem elégséges ahhoz, hogy 10 esztendő mulasztását renbe lehessen hozni vele.

A második mód az volt, hogy az állam a saját hatáskörében tartozó javításokat a költségvetés keretein belül elrendelte. A saját tárcája keretein már jóformán teljesen felhasználta a hitelt. A harmadik mód az, hogy a kormány gondoskodni kíván arról, hogy a gyárakat megrendelésekkel lássa el. A mostani milliárd értékű gépkatározatoknak külföldről történt megrendelésével kapcsolatban a tényállás az, hogy bizonyos gépeket és műszereket belsőforrásból egyáltalán nem lehet beszerezni. Ez volt a szakértői bizottságnak a megállapítása és ha ez a megállapítás nem helyes, egy a kereskedelmi miniszter az illetők felelősségvönásával fogja a kérdést megvizsgálni. A kormány enyhíteni óhajtja a munkanélküliséget a közmunkák megindításával is. Magához kéréte a főispánokat, hogy velük megbeszélje a legsürgősebben megindító munkákat.

A munkanélkülieknek nyújtandó utazási kedvezményt megfontolás tárgyává teszi. A munkanélküliség ellen való biztosítást egyben helyesli és a nemzetgyűlés ősi ülészakára törvényjavaslattal ion a Ház elé.

Azzal fejezi beszédét, hogy a kormány mindent megtesz, ami szükséges a kérdés enyhítésére és ezért nem látja szükségét annak, hogy a nemzetgyűlés foglalkozzon ezzel a kérdéssel. Kéri az elnöki napirend elfogadását.

Lajossal kapcsolatos megjegyzéseire. Kijelenti, hogy bizonyítani tudja, miszerint az igazságügyi kormányt ebbe az ügybe nem folyt bele. Eskütt részéről történt lépés ő nala az iránt, hogy az ügy bíróság nélkül intéztessek el. Ő rögtön kijelentette, hogy ennek a módiat nem

tudja és a miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter is, akikkel közölte a dolgot, ragaszkodtak a bírói elintézéshez.

Peier Károly: Ez igaz!
Pesthy Pál: Toreky Géza a kuriának más-elnöke adminisztratív teendőikkel megbízott hivatalnok és így kell, hogy közvetlenül érintkezzen az igazságügy-miniszterrel és ezért járt nála. Polányi az ügyészség akkori vezető ügyésze szemelvényes kérdésben járt nála, mert Molldóványi ügyész szabadsága közvetlenül a tárgyalás előtt volt lejárván és az ügyes volt, hogy elkészülhet-e az anyag a tárgyalásra. Kijelenti, hogy azt sem tudta, hogy kinek fogják az ügyet kiosztani. Peier azt is mondotta, hogy a kormány kebelén belül aknamunka folyik a kormány összes tagjai ellen. Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy teljesen egyetért a földművelésügyi miniszterrel. Peier kijelentése tehát csak ő rá vonatkozhatott. Ezt visszautasítja. Kijelenti, hogy politikai felfogásbeli különbség nincs közte és nagyatádi Szabó között és teljesen megértik egymást.

A tárgyalás után felvilágosítást kért Toreky Gézától az iránt, hogy miért engedték Eskütt Lajos órákon keresztül zavartalanul beszélni, mire Toreky azt válaszolta, hogy az iratok áttanulmányozásakor olyan orvosi bizonyítványokra akadnak, amelyek szerint Eskütt Lajos születési terheltességben szenved. Az orvosok kívánták, hogy Eskütt Lajost szabadon engedjék beszélni. Az ellenkező oldalról a kérdést úgy akarták beállítani, hogy ezt az ügyet a kormány részéről politikai büntény gyanánt kezelik. Ez nem áll, sőt ellenkezőleg a baloldali részről van politikai célzata a dolognak.

Felkiáltások: Nem is tagadjuk.
Pesthy: A cél az, hogy éket verjenek a kormány tagjai közé. Iraszkodásukra követ el az, aki a miniszterelnököt valamint a földművelésügyi minisztert támadja.

Bud János miniszter a felvetett gazdasági kérdésekről.

Ezután Bud János tárcanélküli miniszter a következő felszólaló. A felvetett gazdasági természetű kérdésekről ohajt néhány megjegyzést tenni. Megakária cáfolni azokat a lehetetlen állításokat, amelyek egyrészt a vagyonvétség fölékre vonatkoznak, másrészt azokat az állításokat, amelyeket Sándor Pál adott elő a szanálással kapcsolatban az ország gazdasági helyzetére vonatkozólag. Tiltakozik Rózyó ama kijelentéssel, hogy kévszer és fenvegetés hatása alatt járult a földművelésügyi miniszter a pénzügyminiszter rendelkezéséhez, melyben a vagyonvétség fölék árát állapította meg.

Megállapítja, hogy az ország gazdasági helyzete teljesen a szanálási tervben lefektetett tervszerű szempontok alapján történik. Ami az első fél évet illeti, lezárta azt a tényt, hogy az első fél év a költségekben igen nagy mértékben és a kezbanknál engedélyezett bankiegyenleget megnövekedett költségek miatt a költségvetési fél év tényleg bizonyos többlet kiadás mutatkozott. Amennyiben az első három hónap alatt 91 millió aranykoronát vett igénybe a kormány De ennek is megvan a magyarázata abban, hogy egyrészt a tisztviselők fizetését előbb emelte fel a kormány, mint tervezte, másrészt a külföldi államadósságok, kötelezettségek megnövekedtek. Ezek okozták a deficitet, amelyet fedezéséhez a főbiztos is hozzájárult.

A tulkiadások a későbbi hónapokban mind kevesebbé fognak jelentkezni, viszont a bevételek fokozódnak.
Ami az állami üzemek kérdésével kapcsolatban mondott Sándor Pál, arra csak egy mondatban válaszolok: Junius havában az állami üzemek deficitmentesek voltak.

Ami a forgalmi adó előleg kérdését illeti a miniszterelnök, helyettes már megmagyarázta, hogy ebben törvénytelenség nincsen. A kormány hajlandó a terminust 20-ig kitolni.

A felszólaló képviselő szóvá tette az adóhivatalok működését. Neki mint miniszternek meg kell védenie a tisztviselőkat minden támadó kijelentéssel szemben. Nagyon jól tudja, hogy a hivatalok ellen sok kifogás hangzik el. Megígéri tehát, hogy most a reformok során meg fogja szüntetni az adóhivatalokat.

Bud János beszédét a kormányparton élénk helyesléssel fogadták.

Az elnök ezután szavazásra teszi fel a kérdést, hogy melyik napirendi indítványt fogadják el az elnökét-e vagy Peierét.

A többség az elnök indítványja mellett dönt. Mire az elnök az ülést délután négy órakor bezárja.

Igazolványokba olcsó fényképeket készít: TAKÁTS VINCE
fényképész, Csapó-utca 16. sz.

Tiltakozott a földművelésügyi miniszterium tisztviselő kara.

Peier mai parlamenti beszédében foglaltak miatt.

A nemzetgyűlés folyosóján ma felháradva tárgyaltak Peier Károly szocialista képviselő beszédének azt a részét, melyben nagyatádi Szabó Istvánnal kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy a földművelésügyi miniszterium tisztviselői kara sértően szokott nyilatkozni a földművelésügyi miniszterrel. A folyosón nagy izgalom között tárgyalták ezt a kijelentést, amelyet egyértelműleg igen nagy politikai durvaságnak minősítettek. Hasonló felháborodást kelteit a kijelentés magában a földművelésügyi miniszteriumban is, ahol Peier Károly kijelentését csakhamar min-

denki tudta. Az ülés alatt ugyanis a nemzetgyűlési egyik karzaton a miniszterium több tisztviselője tartózkodott, akik a kijelentés elhangzása után még a Házban nyomban nyilatkoztak Peier támadásai ellen és felháborodásukról értesítették a minisztert is. A tisztviselők erőlyesen vissza utasították ezt az inszpiációt és hangsúlyozták, hogy a miniszteriumban mindenki szeretettel veszi körül nagyatádi Szabó István földművelésügyi minisztert, aki a miniszterium tisztviselő karának minden egyes tagját a legnagyobb szeretettel és megértéssel karolja fel.

A katonai becsületügyi választmány elrendelte a Landauer-Déván párbaj megtartását.

A katonai becsületügyi választmány a napokban érdekes ügyben hozott határozatot. Vegérvényesen döntött ugyanis Landauer Ede öt év óta húzódó lovagias ügyében, melyben Déván Istvánnal állott szemközt. A katonai becsületügyi választmány úgy határozott, hogy elrendelte a Landauer Ede-Déván párbaj megtartását.

Az ügyet bonyolulttá teszi az a körülmény, hogy Landauer Edét a Kirchner Sándorral vívott halálos végű párbaja miatt a bíróság két évi szabadságvesztésre ítélte, most is csak feltételesen engedték szabadlábra, amíg a kormányzó előtt levő kegyelmi kérvényét elintézik.

Horváth János félmillió adománya harangalapra

Első adomány a hadbavo nult harangok pótlására.

A debreceni református egyháznak négy szép régi harangja vonult be a háborúba.

A többi református egyházak is adóztak bőven a hazaoltárára. Amde elvitt harangjukat igyekeztek mielőbb pótolni és most egyre-másra avatják fel az új harangokat a vidéken.
A debreceni református hívek mind eddig nem mozdultak meg, hogy elvitt harangjaikat pótolják.

Végre most Horváth János Csapó-utca 51. szám alatti lakos presbíter

félmillió koronával megindította a templom alapot.

A hitvédelmi osztály gyűlésén jelentette be dr. Balla Bertalan elnök a nemes tettet és kérte a gyűlést, hogy midőn hálás köszönetet mond Horváth Jánosnak, kérje fel a presbíteriumot, hogy ez alapot gyűjtéssel igyekezzen pótolni.

A gyűlés egyhangulag elfogadta Balla Bertalan indítványát és ha a presbíterium hozzájárul megindul Debrecenben is a gyűjtési akció a háborúba elvitt harangok pótlására.

Herriot válaszolt Mac Donald beszédére.

Genf, szept. 5. Nagy feszültséggel várták, mit fog válaszolni Herriot Mac-Donald tegnapi beszédére. Herriot elsőnek szólt fel és hosszantartó, élénk tetszés közben lepett az emelvényre.

Tölmácsolta a közgyűlésnek a franciák üdvözlését, akik bebizonyították bekezeszetetüket.

A kis nemzeteknek iozuk van arra, hogy eszenlő tekintettel legyenek rájuk. Herriot megállapítja, hogy a népszovetségi egyezés okmány összekapcsolta a bizottság kérdését a leszerelés kérdésével. Eppen ezért a garancia egyezményt is a népszovetség okmányába számítia. Hangsúlyozta, hogy meg kell akadályozni a modern háborút a maga óriási borzalmaival. Franciaország szilárd szándéka, hogy ezzen erőlyesen közreműködjék Franciaország ragaszkodik az egyesség okmányának a döntőbíroságról szóló cikkéhez. (Viharos tetszés.) Franciaország mindig hú marad jelszavához, ne romboljunk, hanem mindig újat építsünk! Franciaországra nézve legnagyobb elégtétel, ha ma a döntőbíroság eljárást állítja a vita központjába. (Tetszés.) Egyedül a döntőbíroság nem vezetne célhoz. Nem szabad idáig jutni, hogy a döntőbíroság kelence legyen egy olyan nemzet számára, amely jóhiszeműen cselekszik. A döntőbírosági eljárásnak szoros kapcsolatban kell maradnia a biztonsággal.

Igen, kedves barátom, — mondotta most Herriot Mac-Donald felé fordulva — mi követni akarunk Önt gondolat magas szárnyalásában, nem szabad azonban elveszíteni lábunk alól

a talajt. Tartozásunk van azokkal az emberekkel szemben, kik ma még ledráziabukot gvászoziák.

A franciák akik ártatlanok, esküszöm, hogy ártatlanok, akik ártatlanul szenvedtek és ártatlanul támadták meg és akik a háborút minden népnél jobban szenvedték és a háború borzalmaival minden népnél jobban megsínylették, legjobban óhajtják a béke egy virágát kiveretni lassák. (Viharos éljenzés.)

A francia miniszterelnököt fejtegetései végén a delegátusok élénk tetszéssel helyükre felemelkedve üdvözölték.

London, szept. 5. Genfből jelentik, hogy a lapok szerint lehetséges, hogy Mac-Donald, mielőtt Londonba visszatér, megkezdi a tárgyalásokat Stressemannal Németországnak a népszovetségre való felvétele ügyében.

Genf, szept. 5. Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap felkereste Mac-Donaldot és megbeszélést folytatott vele.

Genf, szept. 5. Theunisz után Benes emelkedett szólásra, akinek az a felfogása, hogy a mostani időben sok olyan kormány van, amely nem csökkentheti haderejét anélkül, hogy kielégítő garanciákat kapna. Benes hive a döntőbíroságnak, de felismeri ennek a kérdésnek a konfliktus voltát. Adontőbíroságot a kis népek csak üdvözölhetik. Benes kijelentette, hogy szükségesnek tartia valamennyi nemzet között a barátságos együttműködés rekonstruálását — amihez szükséges a kötelező döntő bíráskodás, hogy ennek révén el lehessen érni a békét, biztonságot és helyre lehessen állítani a gazdasági rendet.

Milliárdokat fizetett Debrecen közönsége adóban a mult hónapban.

Lánczy Gyula pénzügyigazgató tegnap a közigazgatási bizottság elé terjesztette, hogy Debrecen közönsége a mult hónapban mennyit fizetett adóban. Eszerint:

Egyenes adóban 5.189.100 K, Állatforgalmi adóban 785.855.423 K, Állános forgalmi adóban: Bélyegben 1.983.762/750 korona. Kézpénzben 795.830.694 K. Fényüzemi adóban 144.366.806 K, Iletékekben 255.893.063 K, Bélyegjövődékekben, 558. 919.800 K, Hátvamban 1.065.567.279 K, Penzintézetit tőke kamatadóban 56.275.629 K, Állami kölcsönelőlegben 968.283.510 K.

Gömbös Gyula lovagias ügye.

Feleky Géza dr. a Világ szerkesztője, Rácz Vilmos és Klár Zoltán dr. útján provokáltatta Gömbös Gyulát. Gömbös Gyula segédeit Zsilinszky Endrőt és Eckhardt Tibort parvalta meg. A segédek ma délben a parlamentben tanácskozára jöttek össze és értesülésük szerint súlyos feltételű kardpárbajban fognak megállapodni.

A protestantizmus, mint a modern kultura hordozója.

Görömbey Péter lelkész előadása a Templomegyesületben.

Tegnap este 6 órakor tartotta a Kálvinisták Templomegyesületének Hitvédelmi szakosztálya szokásos havi ülését a kollégium disztermében.

Az ülésnek különös érdekességét adott Görömbey Péter lelkész nagyszabású előadása. Görömbey Péter ez alkalommal „A protestantizmus, mint a modern kultura hordozója” címen tartott tartalmas és gondolatokban gazdag előadást.

Előadását a genfi népszovetségen kezdte. A népszovetség nem ismerté eddig a magyarokat, mostohan bánt velük. E népszovetség protestáns és demokratikus gondolkodású férfiak biznyára javították most ezt a mulasztást.

Eddig bennünket a külföld előtt csak néhány theológus diák képviselt, most a népszovetség ülésén megismerik értékes írfáinkat és más szímben itéli meg nemzetünket.

A vallásszabadság dnőtő befolyással van az egyén, a társadalom fejlődésére. A protestantizmus tanit a tudatlanság ellen tanit és igazhirdetéssel küzd a hitelenség ellen, az erkölcstelenség ellen, a neveléssel harcol Minden vallás célja az egyént, a társadalmat és az államot tökéletesebbé tenni. Innen van a protestáns országok erős demokráciája.

Görömbey Péter nagy hatású előadását dr. Balla Bertalan köszönte meg és felkérte, hogy minél gyakrabban szerencsésülje előadásával a Templomegyesületet.

Urav Sándor lelkész magas szárnyalása imára nyitotta meg és zárta be a hitvédelmi ülést.

Ingeny ruhát ad a város a szegényeknek.

Debrecen városának milliókat érő kiseleitezett egyenruhája gyült fel évek óta.

Mindenképen értékesíteni akarták az ócska holmikat, nem kellett senkinek. Végre a város három ócskásnak ajánlotta fel, de ezek is 368—500 ezer koronát ígértek a milliókat érő ócska ruháért.

A város nem adta el ilyen csekély összegért, hanem a tegnapi tanácsülésen úgy döntöttek, hogy a rosszabból a törő rongyot kiadják a város háza takarító személyzetének, a megmaradt anyag nagyvonalú ruhát pedig ingyen a városi szegényház gondozottainak adták át.

A városi tanács nagyvonalú helyre intatta az ócska ruhát, mert kiavítva még sok ideig hordhatják. Esetleg jut talán belőle a felekezeti, így az ispotálvi szegényeknek is.

Mének árverése.

Szeptember hó 9-én délelőlt 10 órakor Debrecenben, a baromvásártéren 16 drb. tenyésztesre alkalmas kisorolt állami mén fog nyilvános árverésen kislejényszőnek eladni.

Árverezők hatósági igazolvánnyal igazolni tartoznak, hogy lótenyészteséssel foglalkoznak.

Debreceni Méntelepvezetőség.

Fűszer, csemege és ital árukban elismert elsőrendű, megbízható és szolid bevásárlási forrás a „HANGYA”.
Főüzlet: Rózsa-utca. Fióküzletek a város minden részében!!

A budapesti tenyész és haszonállat-vásár megnyitása.

Az országos tenyész és haszonállat-vásár telepen a főváros most rendezti a háború kitérője óta az első kiállítással egybekötött vásárt, amelyet holnap délelőtt nyit meg ünnepélyesen nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter. A telep intéző bizottságának ez az első kísérlete az őszi állatvásár rendszeresítésére, amely a jelekből ítélve a legnagyobb várakozásokat is felülmúló sikerrel várható.

Rágurult a boroshordó.

Tegnap reggel 7 órájában, életveszélyes szerencsétlenség történt a Méliusz-téren Juhász Sándor 36 éves üzletvezető egy 450 literes hordót eresztett a pingóba a lépcsőn megcsuszott és a nehéz hordó rá gurult.

Járatására a házbeliek elősiettek és a hordó alul kiszabadították. A megsérült embert a mentők köztétek be és kiszállították a sebészeti klinikára. Ott újra bekötötték és a mentők lakására szállították. Állapota elég súlyos.

Ujdonságok.

Vasárnapi Istentiszteletek a református templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Keresztury József, d. e. 5 órakor prédikál Zámbovy Sándor, Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Zámbovy Sándor, d. e. 11 órakor prédikál dr. Révész Imre, d. e. 3 órakor prédikál Keresztury József. Kosuth utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Peleskev Sándor, d. e. 5 órakor prédikál Berev Barnabás. Aradtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Bata Mihály, d. e. 3 órakor Diószeghy Mihály. Ispottávi templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, d. e. 3 órakor prédikál Peleskev Sándor. Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor prédikál Kovács János. Nyilas-telenen d. e. 4 órakor prédikál Seress Béla. Tanvácsonk: Kosulvszegen Nagy Lajos, Bánkon Valda László, Ondód. Vedres díltó Urav Sándor.

A Keresztény Ifjúsági Egység f. hó 7-én, vasárnap Kollegium földszint 4. sz. sz. alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Nőgyűlés 14-iki ünnepségének kiemelkedő száma a gyermek kocsik korzó és szépségverseny. Déli 11 órakor elindítjuk a menetet a vármegye háztól a Nagytemplomig s a Kosuth, Batthyányi és Szent Anna-utca-án visszatérve kiosztjuk a díjakat a legszebb kocsiban ülő gyermeknek, a legszebben díszített kocsinak és egy tíz éves vagy kis leány és kis fiúnak. Érdekessége lesz a menetnek a bicikliző, autózó és kis járgány kocsiban ülő gyermekek felvonulása. A nyerd gyermekek a díjon kívül a Nőgyűlés által kiállított okiratot is kapnak. Jelentkezhetni Nagy Endre színházi bodegájában, Batthyányi-u. A rendezőség.

Az unitárius egyház presbiteriuma a gondnok elutasítása miatt gyűlést nem szeptember 7-én, hanem szeptember 14-én, délelőtt 11 órakor tartja a gondnoki hivatalban. (Hatvan-u. 24.)

Bocskai Dalosok Debrecenben. A Kosuth dalkör meghívására szeptember 20-án, városunkban, érkezik a Haiduböszörményi Törökves dalkör, hogy bemutassa a Bocskai város dalművészetét. A vendégzeneplő vidéki dalkörön kívül első ízben lép fel társas dalestélyen a helybeli Templomegyesületi vegyeskar is. A két dalkör közreműködésével tartja meg a Kosuth dalkör az Omniumozgásban dalestélyt. A Törökves dalkörrel egyetemben átrándul hozzánk a Bocskai város több kiváló egyénisége vitéz Köszeghy Frigyes díszelnökök egyetemben. A dalestélyt kedves társasvacsora követi a Belvárosi étteremben, amely a dalosok ismerkedési estélye lesz. Ez alkalommal lesznek kitüntetve a Kosuth dalkör tagjai, amely a magyar dalkultúra terén szerzett szorgalom érdeme. A dalestélyre belépti díj félhegy 20.000 K. állóhely 12.000 K. A társasvacsora díja 45.000 K. Előjegyezhető a Belvárosi étteremben és a Kosuth dalkör tagjainál.

Erdemes megtekinteni a legújabb fényképfelállítást Liener Béla műtermékének Csánó u. 1. sz. alatti kirakataiban.

Szörmeruháit
a legújabb divatlap szerint beszerezheti és átalkathatja a legszölibabb ár mellett :-:-
KÖVÁRY szöcsnél, Plac-u. 42
(Pannonia szálló udvar.)

Debrecen közegészségügyi állapota.

Főorvosi jelentés az elmúlt hónapról.

Dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvos a város közigazgatási bizottsága elé Debrecen város közegészségügyi állapotáról a következő jelentést terjesztette: "A közegészségügyi viszonyok az elmúlt hónapban türethetők voltak. Természetes szaporodás 68, de ez inkább a születések nagy számának, mint a halálozásoknak tudható be, mert a halálozás most is 21-44 arányszámot mutat. Ennek oka legnagyobb részt a gyermekek behurutja és a tuberkulózis. Helytelen dolog lenne tehát a szaporodásokból a közegészségügyi viszonyok javulására következtetni.

Előfordult roncsló toroklob 3, vörny 5, kanyaró 1, bárány himlő 1.

hasihagymáz 7, vérhas 10, gyermekágyi láz 2 esetben.

Halálal végződött 2 hasihagymáz, 2 vérhas, 1 gyermekágyi láz.

A külteleken a jóvizű kutak hiánya, valamint a kisegítő kórház hiánya ismert szociális bajok, különösen a lakáshiány állandóan érezteti káros hatásukat. Az utóbbi a közeledő tél beálltával fokozottabb mérvben fog megnyilvánulni, miért is javasolom, hogy erre a körülményre a város hatóságának figyelmét felhívni méltóztassék.

A köztisztaság nem volt kifogástalan, sem az utcákon, sem az egyes házaknál. A vízvezeték vize kielégítő.

Merénylet a lengyel köztársaság elnöke ellen.

Lemberg, szept. 5. Amikor Viciéhovszki a lengyel köztársaság elnöke ma délután a lengberi keleti vásár ünnepség megnyitása után a Vajdaság épületébe ment, az embertörés soraiból, **poterádát dobtak az elnök autójára elé, amely néhány lépés távolságra csak gyenge robbanást idézett elő, mert a társa tartalma még a rob-**

banás előtt kiömlött, sem az elnök, sem kísérte nem sebesült meg. Egy merénylet letartóztatott, a többi elmenekült. A letartóztatott merénylő neve Eteiger Bécsben tanuló főiskolai hallgató, aki egy lengberi kereskedő fia. A merénylet után az elnök a gazdasági épületébe ment, amely előtt a tömeg élénk ovációba részesítette.

Záróra az üzletekben. — A kereskedők adója. Az árak kifüggesztése.

A kamara kereskedelmi szakosztályának ülése.

A kereskedelmi szakosztály ülése csütörtök este fél 7 órakor kezdődött **Bernfeld Samu** nagykereskedő elnöklete alatt. A tagok szép számban megjelentek s jelen volt az ülésen a záróra kérdés tárgyalása miatt a kereskedelmi alkalmazottak szép számu küldöttsége is. Az előadói szerepet dr. **Diczie kamarai** segédtitkár töltötte be. A szakosztály a következő kérdésekben határozott igen élekt vita után.

Előterjesztést tesz a városi tanáshoz az iránt, hogy mindazokon az utcákon, amelyek vásárhelyül is szolgálnak az **árak kifüggesztését** az inarhatóság által tartandó helyszíni szemlén helyesnek talált mértékben engedje meg, illetőleg az árú kifüggesztés tilalmazásáról szóló szabályrendelet módosítása.

Egyhangulag állást foglalt a szakosztály a **zárórának** szombat esti 7 óráig való meghosszabbítása mellett. A kereskedelmi alkalmazottak hosszas vita után végleges állásponituk közlését egy ideig függőben tartják.

Halálozás. Mély fájdalomtól megtört szívvel de Isten böles akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a forrón szerett anva, nagyvanya, anyós, testvér és áldott emlékü nő rokon: **néhány özv. Orosz Mihályné** szül. **Kovács Lvdia** áldásos életének 75-ik. özevegységének 30-ik évében, 3 hónapi szenvedés után 1924. szeptember hó 4-én, éjtel 2 órakor lelkét Teremtőjének visszaadta. Megboldogult kedves halottunk földi részeit 1924. szeptember hó 6-án d. u. 4 órakor fogjuk a Kuruc utca 62. számú gyászháztól, a református egyház szertartása szerint a háznál tartandó ima után, a Hatvan utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1924 szept. hó 5-én. Bányos gyermekei: Orosz István és neje Bartók Juliska, Orosz Esztké férjével Gaál Gyulával és gyermekek: Gyula, István, Ilona, Irénke. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést a Kansz. debreceni csoportjának temetkezési vállalata rendezi. Bácsy utca 3.

Vadászati hírek. A debreceni köztisztviselők vadásztársulata legutóbb rendkívüli közgyűlést azt a határozatot hozta, hogy a vadásztörvények csökkentése folytán az évi tagdíjakat mérséklji, egyben pedig szabadkezet ad a tagoknak abban az irányban, hogy tagzságukat fenn kívánják tartani. A notaláni kilépés iránti bejelentések f. hó 15-ig adandók be Pásztor Gyula pénztárosnál. A befizetett tagdíjleltégek ez esetben visszatartatnak. A vadászat rendes napi jegyek mellett a Kis- és Nagyhegyesen, valamint Kosulvszegen f. hó 7-től megkezdhető. Wilhelm elnök.

Megérkeztek a legújabb file modellek a Kalapüzembe, Plac-utca 9.

A Mansz. családias szüreti ünnepség a waggonyárban. A Mansz. debreceni szervezetének minden tagozata nagy buzgalommal készül a vasárnapi szüreti mulatságra, mely iránt mindenfelé nagy az érdeklődés. A kedves családias jellegű szüreti ünnepség a keva délután óráiban kezdődik és estefelé egy díszitgvált műsorú vig műkedvelő előadásban éri el tetőpontját. A műsort Fráter Erzsébet díszelnökön nvitja meg s utána következnek az egyes szakosztályok számai. A rendezésben valamennyi szakosztály résztvesz és a közeli helységek egyesületeit is meghívta.

Fokossal verte meg a háziurat.

Még 1920. április 5-én történt, hogy Miskolcon Wolf Andras háztulajdonos koresmarost összeszólalkozásból kifolyólag Gubics István lakója egy fokossal egy vágta feibe, hogy Wolf a jobb szemere megvakult.

Wolf feljelentése alapján Gubics Istvánt a miskolci törvényszék sulvos testi-sértés miatt 4 hónapi fogházra ítélte.

Az ügyész felebbezése folytán tegnap tárgyalta az ügyet a debreceni királyi ítélőtábla, mely a törvényszék ítéletét helyben hagyta s így az ítélet jogerős.

Dréher-féle korona sör világos sör pohár 3000 kor. 1 korsó 5000 kor. Zóna villásreggelik 6000 kor. Albert Belvárosi éttermeiben. Abonének felvétetnek.

Színház.

Műsor:

Szept. 6-án, szombaton: **Arva László király.** szomorújáték. Thuróczy Gyula hősszerelmes bemutatkozása.

Szept. 7-én, vasárnap este: **Diadalmasszony.** operett. Gyöngyösvy Máry. Hortobágyi Artur és Károly Vilmos bemutatkozása.

A drámai személvzet a színpadi művek leghatalmasabb és leghatásosabbak egyikeben Herceg Ferenc Arva László király drámáiban mutatkozik be ma szombaton este. Thuróczy Gyula a címszerenpet. Gara Mária Halassy Mariska tántza.

Vasárnaptól három estén az új operett ensembel mutatkozik be.

"METEORBAN" vasárnap **"A kis bohóc"** Yackie Googán főszereplésével. — Előadások 3. 5. 7 és 9 órakor.

A mai tőzsde.

A korona 69 és egynegyed.

A mai tőzsdén az iránvzat gyöngén alakult annál is inkább, mert a prolongacia következtében sok árú került a piacra. A mai tőzsdénar árvesztései az 5 százalékot elérték. Alig volt érték, amely a tanyhaságnak ellent tudott volna állani és az utóbbi napok fávörzalt értékei is gyengültek. Zárlatkor az iránvzat lanyhuló, a forgalom csekély, hangulat vontatott. Kosztóznben ma nem volt üzlet.

Budapesti zárlat: Angol Magvar 46, Hazai bank 120, Magy. Hitel 520, Jelz. bank 114, Leszámit. 69, Olasz bank 20, O. Hitel 176, Llovd bank 5 és fél, W. Bank V. 127, Amerikai 45, Bosnyák agrár 52, Földhitel 245, Hermes 35, Horv. szly. jelz. 58, Ingatlanbank 200, Cseh bank 23, Forgalmi bank 34, Keresk. Hit. 30, M. Nemet 25, Közp. jelz. 25, Városi bank 10, Merkur 10, Nema. bank és tak. 24, Keresk. b. 1125, Általános 10, Belv. tak. 27, Liptóvárosi 7 és egynegyed, Egv. Bpet főv. 10, M. ált. tak. 130, Moktar 180, Pesti Hazai 320, l. M. bizt. 7500, Fonciere 180, Jég 80, Pátia 70, Back malom 56, Borsod miskolci 117, Concordia 39, Békéscsabai 64, l. Pesti gőzm. 124, Törökszentmiklósi 29, Gizella 44, Hung. gőzm. 84, Király 27, Viktória 190, Transzdanubia 62, Aszfalt és kátrány 17, Bauvit 270, Becsini 915, Borsodi 89, Lőrinci 19, Szasvári 325, Kohó 400, István 21, Drasche 160, Magnesit 170, Aszfalt 60, Kőszén 2330, Móri szén 29, Nagybáttonvi 102, Sajtókondói 5, Salgó 530, Ulilaki 115, Urikányi 860, Atheneum 102, Franklin 70, Globus 23, Kunossy 7, Pallas 100, Révai 40, Stefaneum 4 és fél, Fővárosi 8, Védianer 6, Bródi vagon 105, Kőburg 46, Csáky 11, Gazdagép 135, Fábian 5, Fegyver 1140, Fémker. 24, Frankl 110, Ganz Danub 2590, Ganz vill. 1270, Gép és vasut 38, Győrffy 80, Hoffher 125, Kaszab 47, Kissling 8, Kühne 35, Láng 100, Lipták 9 és egynegyed, Máz. 24, M. acél 215, M. belga 140, Lampa 128, Mériez 15, Motor 27 és fél, Olom 17, Chaudoir 122, Vegyipar 23 és fél, Vagon 61, Palágyi 7, Rex Llovd 6, Rima 143, Roessemann 60, Rothmüller 6 és fél, Schlick 46, Schiller 40, Teudloff 65, Unitas 45, Vulkán 6, Wörner 23 és fél, Korvingép 4 és fél, Ált. fa 2450, Dunaharaszti 2400, Egv. fa 17, Furnier 14, Guttman 1075, Hazai fa 135, Honifa 7, Kőrosbányai 24 és fél, Kronberger 16, Trust 53, Hitelfa 18, Amerikai 10, Erdő 3, M. Llovd 35, Malomsokv 8, Nemzeti fa 390, Lichtig 3200, Ofa 515, Rézbányai 110, Szlavonia 80, Nasci 2040, Viktória butor 5, Zabolai 72, Fabirt. 30, Atlantika 23, Levante 190, Meffer 216, Bur 162, Miskolci 65, Közuti 52, Városi 56, Délieukor 56, Nova 138, Államvasut 425, Trust 135, Horv. cukor 925, Cukor 2280, Georgia 408, Mezőegyesi 182, Stummer 2275, Ocean 17 és fél, Zinner 56, Szalámi 550, Püspöki 33, Villányi 66, Halker. 20, Izzó 660, Juszt izzó 3, Vasm. 66, Ált. gáz 10 és fél, O. Légszesz 508, Auer 635, Phöbus 41, Olaj 62, Marosi petr. 85, Főv. sör 38, Királysvör 68, Polgári sör 445, Pannonia 17, Tem. szesz 150, Boróti 2100, Részvény sör 260, Temesi 190, Gschwindt 145, Krausz 49, Royal 150, Schwartzner 55, Egisz 26, Ligetsznatárium 32, Lukács 10 és egynegyed, Jata 150, M. kender 56, Sz. kender 325.

Az Erzsébet nőiénekar tagjait főhívjuk vasárnap délután 4 órára a vaggonyárban pontosan jelenjenek meg. Elnökség.

Ingenes filel (nec) tanfolyamot rendez a II. sz. gazdasági iskola. Felvez lekedők és haladókát. A tanfolyam 15-én kezdődik a Szent Anna u. 12. sz. alatti tanteremben. Beiratkozni ugyanott már minden d. e. lehet. Iráztatóság.

A volt háziezedek tartalékosainak holnapi ünnepélye iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami arra enged következtetni, hogy egy a vasárnap délután 3 órakor kezdődő színházi műkedvelő előadás, mint az este 8 órai kezdettel az Arany Bikában tartandó műsoros táncestély a legjobban fog ösikerülni. Az érdeklődés szintén érthető is, hiszen a befolyó tiszta jövedelem a hadirokkantak és hadiárvrak felségelésére fordítatik.

Szüreti mulatság a Royalban, szeptember 6-án, szombaton az iparos és kereskedő ifiak kis próbálással egybekötte. Tisztelettel: Schaff János táncbíró.

Az iparostanulókat tartó mester urat kérem, egyben figyelemzettem, hogy amennyiben tanulóikat f. hó 13-ig bezárólag az iparostanone iskolába be nem iratják, ugy a késedelmekkel szemben a vonatkozó törvényes eljárást megindítom. Iráztatóság.

Précz kárpitos Hatvan-utca 41. Hecsekrek, plüsch, szövet, bőrvászon diványok, szalon és bõrgarnitúrák, bersei fotelék készen kaphatók. Telefon hívó 12-33.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére a miniszterium által megállapított árakon. Irószerek, rajzszerek és irodai felszerelések legolcsóbban beszerezhetők **Csáthv** részvénytársaság könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

Női file modellkalapok minden színen már százötvenezer koronától kaphatók **Kalapüzemben, Plac-u. 9.**

Iskolakönyvek új és használtan kaphatók **Antalfy József** könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga utca sark.

Wolffram éző legújabb minőségű 8000 koronáért kapható Földesnél. Hatvan utca 18. szám.

Székelykötő 17. W textil 7. Karton 79. Pamut 212. Gv. textil 25. Spodum 124. Flóra 73. Hung. 105. Szakra 36. Vander 21. Chinoin 10 és fél. Danica 95. Diana 7. Keleti 27. Klein és fia 4. Klotild 57. Torok 31. Pharmacia 14. Szentkéz 5. Dorogi 17. Dunántuli 45. Gummi 260. Inter 15. Telefon 128. Unió színház 53. Szolnoki 4. Zagvva 15. Bárdi 13. Király autó 2. ésc. egyvegyed. Vasm. forgm. 189. Boni 55. Brassói 380. Korvinfilm 7 és fél. Papiripar 35. Hangvairar 17 és fél. Star film 40. Ostermelő 208. Gy. bór 25. Betűöntőde 120. M. nemet mező 150. Fabank 4. Iparbank 6200. Verkerz-bank 65.

Zürichi zárlat: Páris 2805. London 2367. Brüsszel 2650. Milánó 2320. Hollandia 20440. Berlin 127. Prága 1585. Budapest 69 és egyvegyed. Többi változatlan.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsde irányzata gyengébb volt, a buza és a zab 5000 koronával olesobbodott. A forgalom esékély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 3925-3975. egyéb 3900-950. 78 kilós tiszavidéki 4000-50. egyéb 3975-4025. ui zab 3300-450 a többi változatlan.

Ferencvárosi sertés: Szabadvásári maradvány 144 sertés. 35 süldő. érkezett 115. eladat-tt 150. Árak: kónnyu 24-26000. nehéz 28-28500. Zártvásáron fenti árakon 10 darab sertés kelt el.

Utózárszámok: M. Hitel 519-521. Nova 134-36. Olasz bank 20-20 és fél. Lezárszám 69 és fél. 70 és fél. Hazai bank 122-123. Rima 144-145. Salgó 526-530. Angol Magyar 34 és fél. 44. Ganz Danub 2595-625. Ganz vill. 1270-280. Fegyver 1150-165. Köszén 2830-340. Kóhó 406-3. Földhitel 240-44. Pesti Hazai 3275-315. Georgia 406-409. Mező 183-86. Hung. mtr. 106-8. Izzó 640-50. Levante 186-190. Ker. bank 1105-1115. Nasci 2025-2050. Irányzat gyengült. (az első árfolyam promt. a második prolongált)

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról: Angol font 342000-346000. esek. korona 2300-2320. dinár 998-1020. dollár 77120-77680. leva 531-565. svájci frank 14515-14660. hollandi forint 29580-29830. belga frank 3844-3874. svéd korona 20360-20520. norvég korona 10470-10650. dán korona 12650-12705. Amsterdam 29880-30050. Belgrad 1019-1025. Bukarest let 405-408. Brüsszel 3874-3894. Kopenhága 12860-12930. Krisztiania 10670-10720. London 345000-347000. Milánó líra 3395-3413. Newyork 77620-78620. Páris francia frank 4108-4138. Prága 2320-2333. Szófia 566-569. Stóckholm 20510-20720. Bécs osztrák korona 109.25-109.85. Zürich 14615-14690.

Nyilttér.

Ruházkodás gond nélkül. Anyagi gondjai között gond nélkül ruházkodhat! Olcsóbban, mint készpénzzért bárhol! Bővebbet Tegdesnél Péterfia u. 42.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan utca 1., ref. püspöki bérpalota, az udvarban. Telefon 11-99. Valódi mester és iskolai hegedűk nagy választékban és a legújanyosabban.

Ha bármilyen felesleges tárgya van, hozza be értékesítés végett az Ingóságközvetítőbe. Itt szerezheti be legújanyosabban mindenemű szükségletét is. Milliárdot tekeríthat meg, ha itt vásárol. Jól jegyezze meg, ha bármít venni vagy eladni akar, mindenképpel jöjjen el az Ingóságközvetítőbe.

Megvételre aianlunk: gyönyörű eredeti mezőkovesdi himzések: tarítóket, asztalközvet, falidiszeket, antik, zenelő, kakukos és fali órákat, hegedűket, cim-mekát, kottatartókat, szépirodalmi és irodai könyveket, ievzeteket, üzleti pul-tokat, stélázsikat, a Magyar Remekírók teljes sorozatát, asztalterítőket, törül-közőket, ezüst díszítárcákat, ezüst-retikulóket, evermekagyvakat, gyermek-kocsikat, szentképeket, szobrokat, vi-rázvázákat, virágállványokat, hintoszerű kocsikat, írszerszámokat, buzafaisuly-mértleket és mindennemű ingóságokat. Kérésünk megvételre: börgarnitúra-kat, 4-5 méteres üzleti portálét, férfi és női ruhákat, télikabátokat, székeket, kályhákat, hintaszékeket, hintalovakat, butorokat és mindenféle ingóságokat.

Kiadó szobák tulajdonosainak, intéze-tek vezetőinek butorosztályunk legújá-nyosabban aianl: könyv és iratszeker-nyeket, magános ruhaszekrényeket, mos-dókat, tüköröket, szalongszékanyagát, vil-lanvilusztereket, ebédő, szalon, konyha, kert és íróasztalokat, férfiszabó asztalo-kat, hokkedlíket és mindenféle butore-kat. A legolcsóbb butorbeszerzési for-rás. Fele áron vásárolhat mindent. Bu-torosztályunk elad, vesz, cserél, berak-tározásra vállal butorokat. Állandó árfelvétel és állandó eladás d. e. 8 1-ig. d. u. fél 3 6-ig.

Debreczen legolcsóbb és legnagyobb férfi, fiuruha áruháza,

MAGYAR RUHAIPAR

„Bika szálló” épületében a legnagyobb kedvezményt adja és pedig

- Jó tartós férföltönyök 690.000 K
- Meleg őszi felöltők 700.000 K-tól
- Fiuruhák 250.000 K-tól
- Férfirövid télikabátok 550.000 K-tól
- Divatós csikos nadrág 170.000 K-tól kaphatók.

Tisztviselő és fől-skolai hallgató urak 15% engedményt kapnak.

A cégre kérem ügyelni!

Debreczen legolcsóbb és legnagyobb férfiruhaáruháza a „MAGYAR RUHAIPAR”

„Bika szálló” épületében.

5200 a fehér kenyér a Korona kenyérgyár lerakataiban!

Ajánlat.

Iskolatáskák. könyvszíjak, fuzetek és mindenféle írószerek leg-nagyobb választékban — Thaisz papírüzletében — Bika szálló mellett. 4782

Ha akar akar annvi fát kapni, mint amennyit rendelt, forduljon az Erdélyi Tu-zifa bevezetési részvény-társasághoz. Fárdo-utca 2. Telefon 109. 130

Ez szoba, konyha, speiz tel-es berendezéssel átadó. Ugyanott egy jókarban lévő szabógep eladó. Cim Borz u. 13. 4914

Egy és fél millió kölcsönt adok heti kamatra, fede-zetre. Cim a kiadóban. 4983

Izraelita gyermektelen úri család elvállal 2 tanuló teljes ellátásra, mérsékelt dí-jazásért. Cim a kiadóban 4994

Két gimnázista nut teljes ellátással előfordok. Cim a kiadóban. 4998

Csapó-utca 67. Balint József asztalos saját készítésű keményfa és festett butorokat tart raktáron. 5010

Házastelek ezer öl körülkerítve, sim-pár mellett, két szobás lakással, ipari, kereske-delmi és gyártótelenek alkalmas hasznosberbe adó. Károly Ferenc Józ-sef ut 25. 4959

Telefonok, villamoscsengők, villa-mos orvosi műszerek, de legújított, fesszmérok. — legkomplikáltabb műsze-rek, gépeket gyárt javít vesz. elad, cserél, villa-mos anyagok, gépek, izzó lámpák a legolcsóbb na-pi árban. Földvárúniál, Debrecen, I. Elektrótech-nikai gyár, Széchenyi u. 55. szám. Telefon 168. 69

Férfi öltönyeket, felöltőket, télikabátokat hozott kel-mébi jutányos árban készítek. Péter György férfiszabó, Bethlen-utca 29. sz. Fordítást és át-alakítást elvállalok. 5053

Ez butorozott szoba, fiatal uriembernek kiadó Te-leki-u. 9., keresztutca. 5054

Atadom szoba, konyha és kama-rából álló nice lakáso-mat. Csapó-utca 56. 5042

Butorozott szoba, 2 közép vagy fől-skolai hallgató részére ellátással kiadó. Kétna-loms-utca 4. 5052

Pézn! Pénzkölcsönt folyósítá-tok 48 óra alatt, házra, földre, aranyneműre. — Pataky, Csapó-utca 19., keresztutca. 5051

Kitűnő férfi fehérneműk Frank Edémél

Fodrászszegéd bentkosztal azonnal fel-vétetik. Gaál Imre Haj-duhadház, vonatköltse-get fizetem. 5022

Jobb családból való leány — gyermek mellé felvéte-tik. Szelenyiné, Széch-enyi-utca 10. 5070

Borbélyszegéd felvesz Bodán Gyula, Hajduhadház. 5032

Eladás.

Festékes hordó, méter magasságu, permetszehez alkalmas eladó Cim a kiadóhiva-talban. 1

Két szoba, konyha, 3 lóra-astálló, 600 négyszög kvadrát föld azonnali be-költözéssel eladó. Té-g-láskert. Letai utca 48. szám. 4955

Eladó azonnal beköltözhető la-kással, melek épülettel, nagy udvarral és kerthe-lviséggel, íható vízi kut-tal, villamos megálló, va-lamint a vagon és do-gányvár közelében Bo-zai-telen. Szép-utca 19. sz. 4973

Alizhasznált 10 lóerős villanymotor és egy dinamó, 5 volt, 2 amper eladó. Cim a ki-adóhivatalban. 4922

Sztráfszekér jókarban lévő eladó. — Cim a kiadóban. 5033

Eladó egy hold szőlő az Ung-vári kerthben, nagyvonzó-termessele vagy termés nélkül, van benne 45 gyümölcsfa, 6 méteres borház, 40 hektó borsó-hordó. Értekezni Csapó 35. hentesüzletben. 5049

Eladó sulyesztés Centralbabin karikabűs Singer var-rógén. Laktanya-u. 9. 5046

Figyelem nyugdíjasok Eladó szőlő a Bodán 832 négyszögöl, nagy lakható pajtával, ptom árért. Értekezni Csapó 16., fényképszél-nel. 5041

Tengőeri göré 16 méteres, szétszedve, íó épületfák és óska-téglák eladók. Értekezni Teleki-utca 3. 5020

Haiduhászörményben a Rác-főle vendéglő el-adó. Értekezni lehet Hb. Hatházi-utca 1272 sz. 5028

Eladó Timár-utca 52. számú ház nagy telekkel, be-költözhető lakással, a törvénysszek közelében. 4826

Hálószoba, konyha butor eladó. — Cim a kiadóban. 5039

Eladó jól jövedelmező vendég-lő, házzal együtt Varga kert. K. Tóth-utca 15. 5033

Saját készítésű CIPŐT ha jól olcsón akar venni, okvetlen menjen

Kovács Vilmos-hoz Verbőczy-utca. (Iparkamara épület.)

Női kivágott, 1 pános, 2 csatos és fél füzös	185,000 K	Férfi füzös amerikai boksz és sevró	230,000 K
Női barna és sárge 1 pános	185,000 K	Férfi füzös francia boksz és sevró	250,000 K
Női magas boksz és sevró	200,000 K	Férfi füzös boksz és sevró erős gummitalppal	400,000 K
Női magas egész finom minőség	230-250,000		

Flu és leányka iskolacipők nagyság szerint 140 000 K-tól. Mérték szerint a leg-olcsóbb árban készít bőr és gummitalpu cipőket. Javítások a legrövidebb idő alatt készülnek.